

اداره‌خانه و مطبعه سی

استانبولده واسطالی چاده -
سنده قره‌یت کتبخانه سی -
درج ایستان انورق اناده
بولانی -

نسخه سی اغروشه

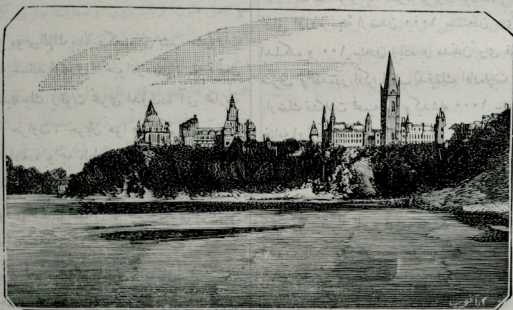
سَمَاءُ بِلَادِ عَرَبِ شَامِ

بدل اشترا

(پوسته اجرتیه واره)
سنه لکی ۵۰ غروش
آلی آلی ۳۰
-۱۳۰۹-

نسخه سی اغروشه

بِحَسْبِ نَبِيٍّ مُرْكُوبٍ نَسْرًا وَلَوْ نَفَقْنَا لَإِذَا نَحْنُ فَهَبْنَا لَكَ عَزْمًا

[اوتساوا شهرينك كورونيشي]

بہار طبیعت

مواسِ غمِ بصر [۱]

حسِ بصر [کورمک]

حسِ باصرہ، بڑی ضیاء تک تأثیر ہے۔ دوچار ابدن و شو عامل طبیعی واسطہ سببہ شور اولٹش اولان اشیای محیطہ تک حرکات و اوضاعی، شکل و حجم والائی اعلام و اخبار ابدن بر حیدر، حس مذکور ہی حامل ابدن شے "رؤیت" دینلیر۔

کورمک بر فعل حیائیدر کہ حرکات ارادیہ صاحبی اولان کافہ ذوالحیاء انک اوصاف مخصوصہ سببہ ادارہ حیات ویتہ انک خصایص طبیعیہ سببہ تمیز صفات ابدن۔ بو او قدر دقیق بر حسدیر کہ مصادف انظار اولان کافہ اشیا آنکھہ غیز ابدن۔ بوکا ملوکیت وجودک عالمہ مناسبندہ اولدیفنی بیلدیریر۔ حس بصر ہی حیواندہ موجود ایسندہ اصلنہ وقوف بمضائقہ مفقوددر۔

ایشتہ بوائیکجی خاصہ "قوہ ذکا" و "مفکرہ" دینیلن ایکی فعل مخصوصک وجودنی بیلدیریر کہ بونکھہ انسان حیوانات سارزدن آریلیر۔ حس بصرک تدقیق ظن اولدیفنی قدر مشکل دکدر۔ شوقدر کہ اول کوزک تشریحجہ نہ اولدیفنی یلک لازمدر۔ بو اولادقچہ حس بصر آکلاشلار۔

طبیعی اولان شو لزوم اوزرینہ تدقیقیز ایکی جہتلہ نظر اعتبارہ آلتق ایجاب ابدن: بری کوزک خارجاً کوروشدہ کی تشکیلی، دیگر کی داخلً بولوشدہ کی صورتیدر۔

تشکیل خارجی ایلہ تشکیلی داخلی ایکسی بر جہاز تشکیل ابدن کہ جہلہ سنہ بردن "جہاز رؤیت" دینلیر۔ جہاز مذکورک تشکیلی خارجیہ منسوب اولان قسمی کوزی وقایہ و حرکت ابدن اعضا ملحقہدن و تشکیلی داخلیہ عالم اولان قسم دیگر کی دخی اصل

[*] معارف انظارک جلیلہ سنک رخصتی حائر۔

کوز وائی دماغلہ اشتراک ابدن (عصب بصری) دن عیازندر۔

کوزک تشکیلی خارجیسی۔ کوزی خارجاً تدقیق ایتک ایچون بر شخصک کوزرینہ مدققانہ باقی کافیدر۔ بورادہ نہ کورولور؛ اولا کوزک وضعیت طبیعیہ سی، نایاً مجاوری بولان عضولرلہ مناسبتی۔

وضعیت طبیعیہ عین ہر کجہ معلوم اولدیفنی وجہ ایلہ وجہک بالاسندہ وانفک نہائی جانبیندہ موضوع ایکی روزنہ طبیعیدر۔ اوست طرفدن قاشلر، آلت طرفدن دخی یاناکلر واسطہ سببہ تحدید اولدیرق تأثیرات خارجہدن محافظہ ایچون بونلرک تمادبسی اولان و احقانہ تعمیر اولان کوز قایاقلرلہ اورٹلش، توز و طوبراقدن وقایہ مقصدیلہ دخی "اهداب" دینیلن لایعد کریمکارلہ محاط بولغشدر۔

بوجودد داخلندہ کوزلر "حفرہ عین" تعبیر اولانان کوز چوقورقلری دروشندہ و براز اولک طرفہ موضوع بولنہرق کوچوک کوچوک بر طاق [ات] یارچہ جقلری واسطہ سببہ یالکز بولندقلری جوف داخلندہ حرکت ایتک اوزرہ ثابت بولغشدر۔

کوزک تشکیلی داخلیسی۔ بونکھہ کالجہ اصل اعضای مهمہ و فعل رؤیت بورادہ ذکر اولنہجق واصل کوز بورادہ تدقیق ابدیلہ جکدر۔

کوز قایک چشمہ سی، قالب آینه سیدر۔ شکلی عمومیئلہ یووازلق و یالکز ملون اولان اولک طرفدم کی قسم دائروسی محیط سارشدن براز زیادہ طیشازی جیقیتیلیردر۔

بر انسان یارماغنی کوز قایانک اوزرندہ کوردرہ شکل عینک یووازلققلنہ بلاشبہ کسب وقوف ابدیلیر۔ اویلہ ایسہ بوکا عمومیئلہ "کرہ عین" دینک مجادر۔ "مقلہ" دہ تعبیر اولان کرہ مذکورہ اولک طرفدن "غشای ملحمہ" یاخود "غشای منقشہ" تعبیر اولنوب "کوز پردہ سی" دیہ یاد اولانان غایت اینجہ وشفاف بر زار واسطہ سببہ ہم کوز قایاقلرلہ ہم دہ خارجہ مناسبتندہ

برنجی طبقه الك خارجده وپایض رنگه کورولن
 «غشای ایض» ؛ اینکجی طبقه برنجینک التنده و سیاه
 اوزوم قابوغي رنگنده بولان «غشای اسود» ؛ اوچجی
 طبقه دخی الك التنده و «عصب بصری» نک اتشارندن
 وایله سندن تشکیل ایدن «غشای حساس» دن عبارتدر.
 بو طبقات غشایه نک هر بری آری آری بوجه
 زیر بیان اولنور :

(مابعدی وار)

کاتب زاده : عمر لطفی

طَبَقَاتُ الْأَرْضِ

نیل عرض []

فراشه حکمای مشهور سندن (لابلاس) [بخانیک
 فلکی] نامنده کی تالیفنده دیورکه : «هیئت فلکیه
 وطبیعیه نک شامل اولدینی کافه مباحث» محور دور ارضک
 شبه کره ارض اوزرنده ثابت اولمسه سنه و دور مذکورک
 دائمی صورتده منتظم بولمسه سنه تابعدر تلسقوب ،
 تطبیقات نافعہ مسیله آلات هیئیه صیره سنه کچرک سطح
 ارض اوزرنده کی مواقع معروفه نک عرض لری بحث
 و سهولته تعین خدمت ایتمکه باشلادینی زماندن بو آه
 قدر سالف الذکر عرض لرحه خطیئات رصدیه استاد
 اولنه میه جی بر تبدل کوروله مممش و بناء علیه شو کیفیت
 اووقتدن بری محور دور ارضک سطح ارض اوزرنده
 بر نقطه ده یاخود ده طوغریسی آنک یک یاقینده
 بولندیفته بر دلیل قطعی تشکیل ایله مشدر .

بو حالده محور ارضک موقعی و بناء علیه عرض
 ارضیه نک قیثاری هیئت شناسلرک رصدات و حسابا یخون
 کافی درجده غیر متبدل اوله رق قبول اولتقله برابر
 بو نتیجه نک حقیقت مذکوره عائد اولوق اوزره ابدیان
 ایلک تخمین اسبابندن فضلر بر جهت تدقیق ده اعطا
 ایتمه چکی مسئله سی رقاچ کره موقع مذاکره بولنلشدر .

[*] امرقاده تشکیل ترقی فنون جمعیتک اجتماع اخیرنده
 هیئت شعبه بی رئیسیم (دولی تل) طرفندن اعضای موجودیه
 خطاباً ایراد اولنان مقاله مفصله نک خلاصه ترجمه سیدر .

بولندی کی آرقه طرفدن دخی «عصب بصری» دینلن
 کوز سیگری واسطه مسیله (دماغ) ایله کسب مناسبت
 و مشارکت ایدر .

ایشته بوسیله کوزک کوزک کوردیکی بر شیئی دماغه
 نقل ایله اوراده «مراکز حس بصری» دینلن رؤیت
 مرکز لرینی اویندیریر .

اوله ایسه «عصب بصری» رؤیتک ویا ده
 طوغروسی کوزده تشکیل ایدن خیال اجسامک برواسطه
 استقلالندن باشقه برشی دکدر .

شعده «کره عین» یعنی بالذات کوزک یابلیشته
 کلام :

بوعضو ضیائک مرور و انعکاس ایدیکی برطاقم
 «اغشیه» [زار] و «مسامات» [بوشلقر] دن تکیون
 ایتمشدر .

اغشیه مذکوره کوزک غلافاری اولوب خدمت
 و خواصجه ایکی نوعدر . یعنی کوزک اولک طرفنده ملون
 کورولن قسم دارووی بی احاطه ایدن اغشیه باشقه محیط
 ساره عینی ستر ایدن غلافار باشقه در .

برنجی نوع غشالرکه — دائرة ملونه عینی احاطه
 ایدر — شفاف و ضیائک مرور و انعکاسنه مساعد و رؤیت
 اجسامه مطابق اولدیغندن و اینکجی نوع غشالر ایسه
 غیر شفاف و کثیف [قوبو] بولندیغندن بالسوله یکدیگرندن
 فرق و تمیز اولنور .

شفاف اولان غشالر بالواسطه و غیر شفاف اولانلر
 دخی بلا واسطه طبقات منطقه هیئتده موضوع بولنهرق
 دائرة ملونه حذاسنده بری بریله التصاق و التحام ایتیش و عادتاً
 بر کره غشایه تشکیل ایلمک اوزره بری دیگر بری انعام
 و اکیال ایله مشدر .

بونارک یکدیگرکله اولان مناسبات و وضعیت طبیعی لری
 و آرمزرنده تشکیل ایدن مسافات عینه غشالرک تدقیق
 صیره سنده ذکر ایدیلجک و بالطبع ده مکمل آکلادیله .

جقدر .
 اغشیه عینه اوج قات طبقه دن عبارتدر :